VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland

VluchtelingenWerk Nederland

Boompjes 406
3011 XZ Rotterdam
Telefoon (010) 229 23 62
www.vluchtelingenwerk.nl/zuidwest
info-zuidwest@vluchtelingenwerk.nl

Aan de Gemeenteraad

datum 9 september 2021
betreft Oproep voor opvang asielzoekers en huisvesting statushouders

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Het kabinet deed onlangs een dringende oproep aan provincies en gemeenten om samen zogenaamde 'crisisnoodopvang' te voorkomen door extra opvang en huisvesting beschikbaar te stellen. VluchtelingenWerk Nederland steunt deze oproep van harte. Dergelijke opvang is wat ons betreft echt alleen voor noodsituaties en mag geen dag langer duren dan strikt noodzakelijk is.

VluchtelingenWerk doet een dringend beroep op provincies en gemeenten om zo snel mogelijk kwalitatief goede opvanglocaties beschikbaar te stellen aan het COA.

De roep om extra opvang klinkt natuurlijk al veel langer. Al voor de coronacrisis was er krapte en werd door het kabinet om meer opvangplekken gevraagd. Die plekken zijn er niet gekomen. De komst van Afghaanse evacués maakt de situatie nog pregnanter. De huidige krapte vraagt van uw lokaal bestuur dat ook u uw verantwoordelijkheid neemt met een voortvarende aanpak en een actieve houding.

Met de komst van grote groepen vluchtelingen uit Syrië in 2015 en 2016 hebben provincies en gemeenten laten zien dat - als de nood aan de man is – vluchtelingen op hen kunnen rekenen. In 2016 is het zelfs gelukt in de huisvesting van 43.000 vergunninghouders te voorzien. We zien nu weer dat – in tegenstelling tot de negatieve geluiden op sociale media - veel mensen zich willen inzetten voor de Afghaanse vluchtelingen. Het draagvlak is onveranderd groot, veel vrijwilligers zijn begaan met het lot van vluchtelingen die dringend behoefte hebben aan veiligheid.

CBF ERKEND GOED DOEL

Stichting VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland is als professionele vrijwilligersorganisatie actief in Zuid-Holland en Zeeland en lid van de Vereniging VluchtelingenWerk Nederland. IBAN NL58TRIO0391107747. KvK 64976734

Naast bovenstaande landelijke oproep wijs ik u ook op een ontwikkeling in Zuid-Holland die tot dusver onderbelicht is gebleven en die relevant is in het licht van de ontstane crisis in de asielopvang. Zuid-Holland blijft, ten opzichte van de rest van het land, ver achter bij het aantal opvangplekken in de provincie. Na het sluiten van AZC Beverwaard in Rotterdam en de voorgenomen sluiting van AZC Rijswijk ontnemen de gemeenten in Zuid-Holland asielzoekers de kans hier snel en goed te integreren. Wij doen een beroep op uw morele verantwoordelijkheid om in uw gemeente en provincie asielzoekers opvang èn statushouders huisvesting te bieden en een warm welkom te heten.

VluchtelingenWerk pleit voor structureel meer AZC's in Zuid-Holland. Er zijn in deze provincie veel te weinig opvangplekken en daarmee doet de provincie statushouders èn de samenleving tekort.

Het COA geeft aan dat er landelijk momenteel bijna 29.000 opvangplekken voor asielzoekers in ongeveer zestig AZC's zijn. Uit de cijfers (van 26 augustus) blijkt dat de provincie Noord-Brabant koploper is met 4590 plekken, Zuid-Holland staat, na het sluiten van Beverwaard, onderaan met 1070 opvangplaatsen. Als met een bevolking van 17,2 miljoen de provincie Zuid-Holland (3,7 miljoen inwoners) een evenredig deel van die 29.000 opvangplekken voor haar rekening zou nemen, zouden er in AZC's in deze provincie 6200 plekken moeten worden aangeboden. Als straks de slagboom van AZC Rijswijk definitief dicht gaat, biedt Zuid-Holland alleen nog plekken voor uitgeprocedeerde gezinnen in Katwijk en kortdurende opvang in vakantiepark Duinrell.

Natuurlijk begrijp ik het argument dat in provincies als Noord-Brabant, Flevoland en Friesland meer ruimte voor AZC's is dan in de dichtbevolkte Randstad. De verschillen zijn echter te groot, zo blijkt uit de cijfers (zie bijlage).

Daarnaast is er nog een belangrijk argument om voor meer opvangplekken in Zuid-Holland te pleiten. De taakstelling voor gemeenten is afhankelijk van het inwonersaantal. Dat betekent dat in Zuid-Holland relatief veel statushouders worden gehuisvest. Veel van die statushouders zaten dus in een AZC buiten de provincie. Het nadelige effect daarvan is dat statushouders die vanuit een andere regio woonruimte in Zuid-Holland krijgen, van 'ver' moeten komen.

Positieve ervaringen van huisvesting na een verblijf in een nabij AZC hebben we opgedaan in Rotterdam. Vanuit het AZC daar vonden veel statushouders een plek in en rond de stad. Het voordeel was dat asielzoekers tijdens hun verblijf in het AZC alvast een netwerk konden opbouwen. Ze leerden de stad kennen en de namen van de instanties waar ze mee te maken krijgen. Soms startten ze met vrijwilligerswerk of met andere activiteiten die helpen bij het leren van de taal en de drempel naar de samenleving te verlagen. Zo werd de lange wachttijd op woonruimte nuttig besteed.
Mensen die uit hun geboorteland hebben moeten vluchten en veel hebben moeten

achterlaten, vragen we helemaal opnieuw te beginnen. En snel. Want de samenleving stelt hoge eisen en heeft haast. Dat laatste stellen we niet ter discussie. We mogen veel vragen van nieuwkomers, dat is ook in hun belang. Maar we moeten, zo vinden wij, ook iets bieden. Niet een extra achterstand door een verhuizing naar een andere provincie, maar een eerlijke kans.

Opnieuw ‘wortelen’ is een kwetsbaar proces voor een statushouder. We hebben vaak te maken met gezinnen met traumatische ervaringen, die snakken naar rust. Niet naar een nieuwe verhuizing, met verdrietige, ontheemde kinderen die weer een nieuwe juf krijgen, nieuwe vriendjes en vriendinnetjes moeten maken. Onzekere ouders die in de nieuwe stad overal hulp bij nodig hebben. Die heel snel een woning moeten inrichten en geen idee hebben of er een kringloopwinkel is en waar de bouwmarkt is.

Onze vrijwilligers zijn momenteel druk met dat soort basishulp. In plaats van het helpen bij het maken van stappen richting ‘echte’ integratie. De zorgen van alledag trekken een wissel op de al snel daarna beginnende inburgeringscursus. Wij zijn ervan overtuigd dat een gespreide asielopvang in Nederland, waarbij elke provincie haar verantwoordelijkheid neemt en genoeg opvangcapaciteit aanbiedt, positief bijdraagt aan de integratie van statushouders. Daarom ons pleidooi voor meer opvangplekken in de provincie, dichterbij de volgende plaats van bestemming, om van daaruit te werken aan een snelle, goede inburgering.

Tot slot: Volle opvanglocaties zijn ook een gevolg van te trage uitplaatsing van statushouders naar woonruimte in de gemeente. De wachttijden zijn enorm waardoor 11.000 van de 29.000 opvangplekken voor asielzoekers momenteel worden bezet door statushouders die op woonruimte in de gemeente wachten. 6000 van hen wachten al langer dan de afgesproken periode.

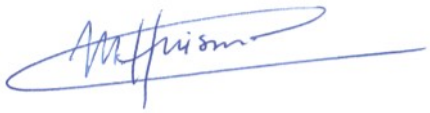
Het SCP berichtte vanochtend dat langdurig verblijf in een AZC snelle inburgering van statushouders belemmert. Het is slecht voor de mentale gezondheid, de beheersing van de taal en vooral voor de arbeidsmarktpositie. Het SCP wijst erop dat snel inburgeren noodzakelijk is om succesvol te zijn in Nederland. En dat is een probleem, door de lange wachttijden bij de IND en de grote problemen op de woningmarkt.

VluchtelingenWerk doet een dringend beroep op gemeenten om statushouders sneller woonruimte aan te bieden om de wachttijden te verkorten en de druk op de opvanglocaties te verminderen.

datum 9 september 2021
betreft Oproep voor opvang asielzoekers en
huisvesting statushouders

Ik doe een beroep op u om werk te blijven maken van de huisvesting van statushouders en daarbij creatief te zijn. Om zo snel mogelijk meer woonruimte aan te bieden aan deze kwetsbare groep die al lang in de opvang verblijft en pas vanuit een nieuw thuis, in alle rust en in een veilige leefomgeving, een nieuwe start kan maken in uw gemeente.

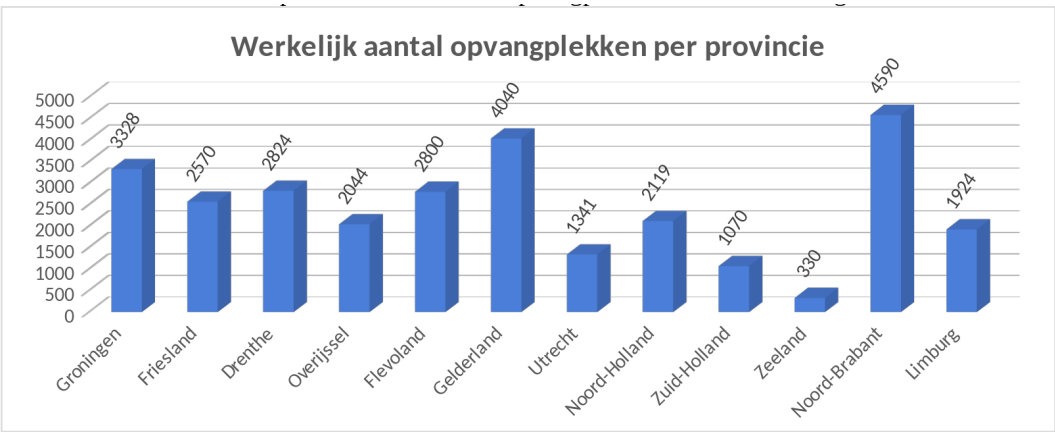
Met vriendelijke groet,

Mirjam Huisman
Directeur-bestuurder VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland

Bijlage onderzoeksresultaten

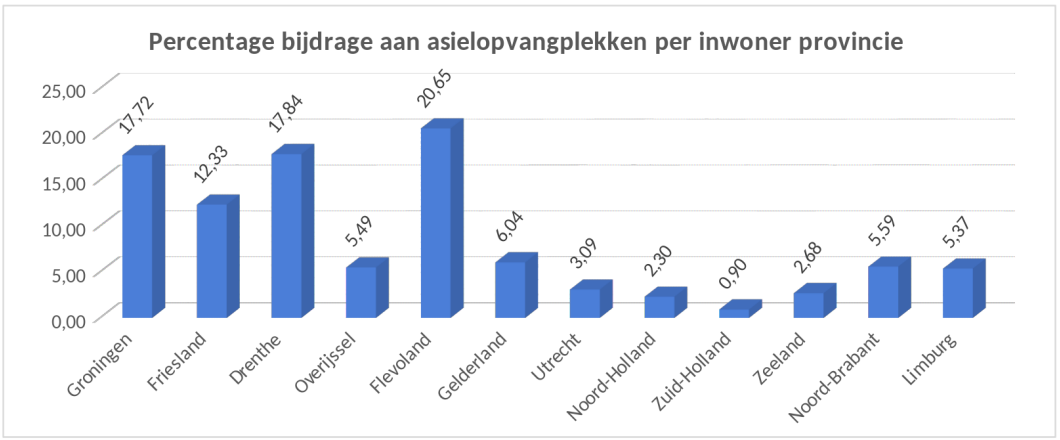
1. Absolute aantallen asielopvangplekken:

Voor de cijfers is gebruik gemaakt van COA-gegevens van 26 augustus van het COA (link zie hier) en het CBS. Het COA heeft momenteel 28.980 opvangplekken in zestig AZC's. Uit deze cijfers blijkt dat Nood-Brabant koploper is met 4590 opvangplaatsen, Zuid-Holland biedt 1070 plekken.

2. Relatief aandeel per provincie (naar inwoneraantal)

Qua inwoneraantal verschillen de provincies sterk. Zuid-Holland heeft 3,7 miljoen inwoners. Als men per provincie het aantal opvangplekken zou verdelen over de inwoners van die provincie, zijn de verschillen groot. Onderstaande tabel laat zien wat het aandeel is per inwoner van elke provincie aan asielopvangplaatsen.

Bovenstaande tabel laat zien dat het aantal opvangplekken per provincie, afgezet tegen het inwoneraantal, sterk verschilt. Waar Flevoland 20,6% haalt, is het percentage van Zuid-Holland 0,9.